

verslag Fokkersberaad 23 maart 2024

Onder auspiciën van de FAC-Stabijhoun heeft op zaterdag, 23 maart 2024 in Putten weer een bijeenkomst (fokkersberaad) plaatsgevonden van fokkers, dekreu-eigenaren en geïnteresseerden in het fokken met Stabijhounen. In het verdere verhaal samengevat als fokkers.

De fysieke opkomst was al prima, maar voor het eerst was er de mogelijkheid om online als toehoorder deel te nemen.

In cijfers:

- Fysieke deelnemers (inclusief FAC en bestuur)   40
- Online deelnemers   7

Het agendapunt "Outcross" was hier vermoedelijk mede debet aan. We zijn als FAC heel tevreden met deze opkomst en zeker ook met de goede sfeer gedurende de hele bijeenkomst. Wij danken alle deelnemers en betrokkenen van harte hiervoor.

De agendapunten:

1. Opening
Hans van den Hoek heet alle aanwezigen welkom
2. Voorstellen nieuwe FAC-leden
De fokadviseurs Anne ten Heggeler en Geert Cox stellen zichzelf in het kort voor.
3. Presentatie nieuwe indeling werkzaamheden fokadviseurs
Peter van de Hee geeft toelichting op de nieuwe indeling welke te vinden is op de website. Doelen/overwegingen:
  - a. Betere aansluiting woonplaats fokadviseur bij rayon
  - b. Creëren tijdruimte van fokadviseurs voor aanvullende taken

Aanvullend agendapunt

Aangezien veel van de aanwezigen het vorige Fokkersberaad niet hebben bijgewoond, presenteert Peter van de Hee voor meer achtergrond bij de agendapunten 4 en 5 in het kort het onderwerp "verbinding" van het Fokkersberaad van 30 september 2023,

4. Verslag Fokkersberaad 30 september 2023

- Geen bijzonderheden
5. Welke verbeterpunten zijn afgerond, opgepakt, nog op te starten? De FAC heeft diverse onderwerpen onderkend welke (mogelijk) voor verbetering vatbaar zijn. Deze zijn gerubriceerd in verschillende hoofdstukken. Op dit moment zijn dit: beleid, buitenland, communicatie, fokkers, medewerkers, organisatie, planning, samenwerking, pupinformatie. Hierin zijn ook de ingebrachte punten van het vorige Fokkersberaad opgenomen. Omdat niet alles in één keer opgepakt kan worden is er een prioritering aangebracht. Bovenaan staat een oplossing voor de werkdruk bij de FAC. Alleen als dit voldoende doorbroken is, kan er echt doorgepakt worden op de andere onderwerpen. Er zijn verschillende stappen op dit punt gezet. Zo zijn er twee nieuwe fokadviseurs bij de FAC en zijn Antoinette en Patrick van Esch als ondersteunende medewerkers (dus niet als FAC-lid) begonnen aan de kwaliteit van de protocollen en de vastlegging daarvan. Hun eerste wapenfeit is het opstellen van een concept-VFR op basis van de nieuwe opzet van de Raad van Beheer. Verder is het punt communicatie opgepakt. Er wordt nu intensiever gebruikt gemaakt van de verschillende media, zoals website, nieuwsbrief, facebook en Fryske Hounen. Dit vraagt zeker nog aandacht, maar het is al een belangrijke verbetering. Het is de bedoeling dat de FAC continu blijft verbeteren.

Naar aanleiding van dit onderwerp vraagt Angélique Plasman of de FAC actief fokdieren met een lage verwantschap zoekt. Liesbeth Krol benadert dekreu-eigenaren specifiek voor de spermabank. Bij open aanvragen probeert de FAC zoveel als mogelijk is niet-gebruikte dekreuen in te zetten. De FAC benadert nog geen eigenaren van niet-dekreuen. De FAC neemt dit punt op als agendapunt voor de FAC en gaat aangeven hoe de FAC hier in de toekomst mee om zal gaan.

6. Informatie van de pupinformatiedienst Stabijhoun
Vanuit de pupinformatiedienst wordt aangegeven dat het momenteel niet eenvoudig is om pups geplaatst te krijgen. Hoewel dit in vooral voor reutjes geldt, is ook het plaatsen van teefjes een intensieve klus. Er is veel werk verricht om de wachtlijst zo actueel mogelijk te krijgen met als gevolg dat de wachtlijst veel kleiner

blijkt te zijn dan het leek. Vanuit de zaal kwamen de volgende reacties:

- Dit is al een jaar gaande. Meer online transparantie gewenst.
- Als we dit doen dan is dit negatief voor de NVSW
- Fokkers moeten zelf meer contact maken met aspirant-kopers
- Aspirant-kopers kunnen ook zelf met de NVSW contact opnemen.
- De mensen die willen reageren wel.

7. Nieuwe format Raad van Beheer m.b.t. VFR

We moeten zo spoedig mogelijk voldoen aan het nieuwe format. Een aantal punten zijn verplicht en daarvoor is geen goedkeuring van de Algemene Ledenvergadering nodig. Antoinette en Patrick van Esch hebben een concept-VFR opgesteld, dat nog door de FAC behandeld moet worden. Het bestaande VFR van de NVSW is al goed op orde. Wat echt nieuw is, is dat de fokker nog meer uitdrukkelijk zelf op de hoogte moet zijn van wet- en regelgeving. Verder zijn er artikelen met betrekking tot zorgplicht toegevoegd.

Reacties:

- Fijn om nieuwe format vooraf te ontvangen
- Heeft een link in Radaar gestaan
- Wordt de driekleur in het nieuwe VFR opgenomen?

De FAC buigt zich nog over het concept en de driekleur wordt zeker opgenomen, want dat is al besloten in de AV.

8. Voorstellen t.b.v. AV m.b.t. knikstaart en gebit

Ook hier de presentatie van Peter van de Hee van het vorige Fokkersberaad. De FAC is voornemens om, mede ten gunste van de genendiversiteit, wijzigingsvoorstellen in het gebruikersdocument in te brengen in de AV.

- Voor knikstaart kortweg: indien twijfel of knikstaart daadwerkelijk knikstaart is, kan de eigenaar een verklaring van een gespecialiseerde dierenarts overleggen waaruit blijkt dat dit het geval is. Dus geen knikstaart, dus geen dus geen diskwalificerende fout.
- Voor gebit kortweg: indien sprake is van een diskwalificerende fout volgens het VFR, krijgt de eigenaar de mogelijkheid om door een gespecialiseerde dierenarts een door hen gebruikte ANGLE-klasse te laten vaststellen. Indien

dit aantoonbaar een klasse I is, dan levert dit de mogelijkheid op van dispensatie voor de diskwalificerende fout. Het blijft wel een afwijking, maar is dan geen diskwalificerende fout meer. Klasse II en III leveren nooit dispensatie op.

Reacties knikstaart:

- Wordt weinig gemeld
- Problemen met knikstaart is feitelijk een aanname. Waarom sluiten we het uit?
- Als we niet weten of het erfelijk is, dan kun je ze gebruiken. We weten er onvoldoende over, dus knikstaart als fout laten bestaan.

Reacties gebit:

- Dit voorstel gaat terecht alleen over de voortanden. Hier kunnen heel gemakkelijk door trauma's (bv. verkeerd vastgepakt bot) afwijkingen ontstaan. Dat is anders voor de kaakafwijkingen, die vaak erfelijk zijn. Dus dit voorstel is correct.
- Keurmeesters moeten keuren volgens de rasstandaard
- Verschil in interpretatie.
- Komt dit in het fokreglement? In het gebruikersdocument.
- ANGLE-classificatie met verklaring toevoegen in het reglement
- Waarom is dit er ooit ingezet? Niemand weet het correcte antwoord.

Er is consensus over het de zin van beide voorstellen. Met de keurmeesters die keuren op de fokgeschiktheidskeuring moet dit besproken worden.

9. Outcross

Henk van de Weitgraven verzorgde de presentatie van dit onderwerp met als titel "Het veiligstellen van de toekomst van de Stabijhoun"

Highlights presentatie:

- Bestuur neemt verantwoordelijkheid voor artikel 3 van de statuten: Inspannen waarborgen van de kwaliteit van de Friese rassen (verkorte tekst)

- Er is nog geen besluit genomen over outcross
- Wel verkenning o.b.v. advies Adviesgroep Toekomst Friese rassen
- Inzet commissies (bv. Stabijfac) en fokkers essentieel
- Inteeltperscentage rond 32% en daalt niet
- Toenemende zorg gezondheidsontwikkeling
- Toenemende zorg gedragselementen
- Zorg over functionele bouw van de hond
- Opties:
  - Vergroten fokpopulatie en zoeken naar genetische diversiteit. Op te pakken binnen vereniging zonder complexe besluitvorming. FAC of aparte werkgroep
  - Nieuwe founders toevoegen. Outcross. Plan van Aanpak (PvA) noodzakelijk. Aparte werkgroep FAC, Fokkers, experts.
- Beide sporen noodzakelijk

N.a.v. discussie

- Er moet gestemd worden in de AV voor het plan
- Bestuur vindt hoge urgentie
- Raad van Beheer moet toestemming geven
- Het gaat over echte outcross, dus niet het aankeuren van look-a-likes
- Outcross is alleen succesvol als je het structureel blijft doen
- Bij Wetterhoun was aankeuren look-a-likes door de RvB een verplicht gesteld onderdeel. Nu anders.
- Bij een eenmalige actie heb je na 10/20 jaar geen effect meer
- Bij niets doen gaat de verwantschap 2% omhoog, bij outcross 1,3%, met andere maatregelen 0.5 tot 1%.
- Bij Wetterhoun zijn nestgroottes vergroot en beter HD-uitslagen.
- Bestuur staat positief tegenover Fit2Breed, maar nog veel uitzoekwerk. Ook m.b.t. nieuwe module ZooEasy
- 4^e generatie testen met Embark? Mogelijk via Fit2Breed
- Verlies genendiversiteit heeft nadelige invloed op immuniteit. Inteeltdepressie.

- Hoe zit het met de kosten? Onderdeel PvA. Financiering anders dan bij Wetterhoun. We fokken uit liefde voor het ras, niet voor het geld.
- Veel gedragsproblemen ontstaan na het nest.
- Qua ras dichtbij de Stabij blijven
- Er is concept-plan, maar moet herschreven worden.

10. Behandeling ingestuurde vragen en opmerkingen

Eén overgebleven vraag: wanneer gaat de NVSW ED-foto's verplichten?

Als FAC zouden we dit graag willen, maar de leden willen dit niet.

Discussie:

- Als reu-eigenaar maak je kosten, maar je weet nooit of je hond ingezet wordt.
- Kosten per dierenarts verschillend
- Voor teef-eigenaar verplichten?
- Teef-eigenaar kan ook de kosten voor de dekreu-eigenaar betalen.
- We hebben alle genen nodig. Veel uitsluiten kost genen.

11. Rondvraag/discussie

- Onderzoek Tessa van Duinen m.b.t. gezondheid Stabij. Heeft de FAC hiermee iets gedaan? Nee. FAC gaat alsnog naar kijken.
- Omdraaien Fokkersdag en clubmatch qua datum. Waarom is dit? Hangt van beschikbaarheid diverse zaken af.
- Clubmatch Sneek en fokkersdag tegelijkertijd. Is niet te voorkomen.
- Teleurstelling tijdens fokkersdag. Mindere beoordeling door keurmeester door zwart-schimmel. Zwartschimmel en bruinschimmel zouden benoemd moeten worden in rasstandaard. Punt voor keurmeestersoverleg? Keurmeesters die fokken op de fokkersdag.
- Steeds meer Stabijs worden getest op ED. Wordt hier op gelet? Ja.
- Nesbezoek is nog niet te zien in ZE. FAC gaat er naar kijken. Nestverslagen zouden publiek moeten staan.

12. Chatvragen online-toehoorders

Deze hebben betrekking op de kwaliteit van het geluid, vooral in het tweede deel van de bijeenkomst. Enerzijds veel waardering dat on-line mogelijk was, anderzijds verbetering mogelijk. Aan de aanwezigen is gevraagd of er een deskundige is die op dit punt in de toekomst wil helpen. Na de vergadering meldde zich inderdaad iemand en dat gaat vast helpen.

13. Sluiting

Peter van de Hee
Secretaris FAC Stabijhoun